

2-басылым

ҚАЗАҚ ТІЛІН

меңгерудің тақырыптық
лексикалық минимумы

Тематический
лексический
минимум владения
казахским языком

Lexico thematic
minimum of the
kazakh language
knowledge

тақырыптық, мағыналық топтастыруға негізделген қазақша – орысша – ағылшынша лексикалық минимум

A2

Базалық деңгей. Жалпы меңгеру
Базовый уровень. Общее владение
Pre-Intermediate level. The general level

Астана, 2017

ӘОЖ

Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігі Тілдерді дамыту және қоғамдық-саяси жұмыс комитетінің тапсырысы бойынша Қазақстан Республикасының тілдерді дамыту мен қолданудың 2011-2020 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы аясында шығарылды.

Издание выпущено по заказу Комитета по развитию языков и общественно-политической работы Министерства культуры и спорта Республики Казахстан в рамках Государственной программы развития и функционирования языков в Республике Казахстан на 2011-2020 годы.

Үздіксіз білім беру моделі арқылы «Қазақ тілін шетел тілі немесе екінші тіл ретінде оқыту» әдістемесі негізінде қазақ тілін оқытуға арналған типтік оқу-әдістемелік кешені» жобасы аясында әзірленген қазақ тілін базалық деңгейде (А2) меңгерудің деңгейлік тақырыптық лексикалық минимумы

Пікір жазғандар:

З.Ш. Ерназарова – КИМЭП, Тілдер орталығы, профессор, филология ғылымдарының докторы;

А.Ә. Жаңабекова – А. Байтұрсынұлы атындағы Тіл білімі институтының бас ғылыми қызметкері, филология ғылымдарының докторы.

З.С. Күзекова, Т.Т. Аяпова, Ф.Ш. Оразбаева, М.Қ. Мамаева

Қазақ тілін базалық деңгейде меңгерудің деңгейлік тақырыптық лексикалық минимумы / Екінші басылым. – Астана: «Ұлттық тестілеу орталығы» РМҚК, 2017. – 72 бет.

ISBN

Лексикалық минимумда қазақ тілін базалық деңгейде меңгеруге арналған тілдік бірліктердің тізбесі беріледі. Басылым қазақ тілін шетел тілі немесе екінші тіл ретінде оқытуға арналған типтік оқу-әдістемелік кешенінің құрамдас бөлігі болып табылады. Лексикалық минимум қазақ тілі оқулығының қосымша құралы ретінде қолданылады: «Қазақ тілі. Оқулық. Базалық деңгей»/Г.К. Досмамбетова, А.К. Балабеков, А.Т. Бозбаева-Хунг, Ә.Ж. Хазимова, Б.О. Салыхова. Екінші басылым. Астана: «Ұлттық тестілеу орталығы» РМҚК, 2016, - 320 бет.

Лексикалық минимум қазақ тілін шетел тілі немесе екінші тіл ретінде үйренушілерге, оқытушылар мен әдіскерлерге және кең көлемді қолданушыларға арналған.

В лексическом минимуме представлен перечень языковых единиц, необходимых для владения казахским языком на базовом уровне. Издание является составляющим элементом типового учебно-методического комплекса для обучения казахскому языку как иностранному или как второму языку. Лексический минимум применяется как вспомогательное пособие к учебнику казахского языка «Қазақ тілі. Оқулық. Базалық деңгей»/Г.К. Досмамбетова, А.К. Балабеков, А.Т. Бозбаева-Хунг, А.Ж. Хазимова, Б.О. Салыхова. Второе издание. Астана: Ұлттық тестілеу орталығы, 2016, - 320 стр.

Минимум предназначен для лиц, изучающих казахский язык как иностранный или как второй язык, преподавателей и методистов, а также для широкого круга читателей.

ӘОЖ

ISBN

© Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігі Тілдерді дамыту және қоғамдық-саяси жұмыс комитеті, 2017

© Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі «Ұлттық тестілеу орталығы» РМҚК, 2017

© Ш. Шаяхметов атындағы тілдерді дамытудың республикалық үйлестіру-әдістемелік орталығы, 2017

МАЗМҰНЫ

АЛҒЫСӨЗ	4
I БӨЛІМ. ОТБАСЫ	10
II БӨЛІМ. ҒИМАРАТТАР	18
III БӨЛІМ. ӘУЕСҚОЙЛЫҚ	20
IV БӨЛІМ. УАҚЫТ	23
V БӨЛІМ. ЕСІМДЕР СЫРЫ	26
VI БӨЛІМ. АДАМ КЕЛБЕТІ	29
VII БӨЛІМ. ҮЙ. ПӘТЕР	31
VIII БӨЛІМ. МЕНІҢ ЕЛІМ	34
IX БӨЛІМ. ӨСІМДІКТЕР ӘЛЕМІ	38
X БӨЛІМ. ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ ОРЫНДАРЫ	41
XI БӨЛІМ. ӨМІРБАЯН	56
XII БӨЛІМ. ІС-ҚАҒАЗДАР	61
МАҚАЛ-МӘТЕЛДЕР	65
ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР	69

АЛҒЫСӨЗ

Тілдің лексикасы – тіл құралдары жүйелерінде тілді оқыту мазмұнының маңызды компоненті. Бұл сөйлеу әрекеттері: тыңдалым мен оқылым, жазылым мен айтылымның бастапқы және қажетті құраушы материалы болады. Тіл үйренуде табысты нәтижелерге қол жеткізу үшін тілді оқытумен қатар тілді меңгеру деңгейлерін бағалауды жүзеге асырып отыру қажет. Қазақстан Республикасындағы мемлекеттік тілді меңгеру деңгейлерін бағалаудың мұндай механизмі – ҚАЗТЕСТ жүйесі.

Халықаралық тәжірибелерге ұқсас тіл білімін бағалаудың отандық жүйесі ҚАЗТЕСТ тестіленушінің коммуникативтік қабілеттіліктерін бағалауға бағытталған. Бұл – Қазақстан Республикасының азаматтарының және Қазақстан Республикасының аумағында түрлі әрекеттерін жүзеге асырушы шетел азаматтарының қазақ тілін меңгеру деңгейлерін анықтайтын жүйе. Отандық жүйенің әдістемелік қоры қазақ тілін меңгерудің коммуникативтік құзыреттіліктерін анықтайтын Қазақстан Республикасының ұлттық стандарттарына негізделген*.

Оқытудың бастапқы кезеңдері үшін лексикалық минимумды дұрыс таңдау – нәтижеге әкеледі. Минимумды сәтті таңдау – топтастырылуға негізделеді. Кез келген ғылым топтастырылудан басталатыны белгілі. Қазақ тілін оқытып-үйретудің қарапайым, базалық, орта, ортадан жоғары, жоғары деңгейлері үшін қазақ сөздерінің бес сатылы топтастырылуы ұсынылады. Бұл – әлем тілдерінде бар ұстаным. Минимумда шет тілдерінің белгілі мамандары В.В. Морковкин, В. Мэкки, Н.П. Андрушина еңбектерінде берілген сөзді жүйелі меңгерудің теориялық, әдістемелік негіздері бағытқа алынды.

Минимум шет тілін үйренудің әлемдік және еуропалық стандарттарының ұстанымдарына, сонымен қатар Қазақстан Республикасының қоғамдық-әлеуметтік ерекшеліктеріне сәйкес құрастырылған. Сөздердің мағыналық макроқұрылымын пайдалана отырып, екі таңдау ғана жасаймыз: *топ атауы* және *блок атауы*. Сөздер блокта ортақ ұғымды білдіруімен бірігеді. Сөздік бірліктерді тақырыптық жағынан топтастырғанда ішкі тілдік байланыстармен қатар, тілдің коммуникативті, функционалды жағы, тақырып аясы, сөйлесім ортасы тәрізді тілден тыс факторлар да ескерілді. Сөздікті құрастыруда сөздердің тақырыптық, лексика-семантикалық байланыстарының маңызы зор. Тілді үйрету барысында мағынадан тұлғаға қарай функционалды-семантикалық бағытта жүзеге асырылатын тілдік бірліктердің семантикалық жүйелілігі ұстанымы және сөзтізбені құрайтын атау сөздерді іріктеу барысында лингвистикалық, лингводидактикалық ұстанымдар да ескерілді. Лексикалық минимумды қалыптастырудың градуалдық жүйесі негізге алынды.

Атап айтқанда, лексикалық бірліктерді таңдау келесі өлшемдермен жүйеленді:

- 1) сөздің стилистикалық сипаты;
- 2) сөздің тіркесімділігі;
- 3) семантикалық құндылығы;
- 4) сөздің сөзжасамдық құндылығы;
- 5) жиілік («тақырыптық» жиілігі);
- 6) тақырыптық ұстаным / жағдаяттық тақырыптық ұстаным;

* 1. ҚР СТ 1926-2015 «Қазақ тілін меңгерудің коммуникативтік тілдік құзыреттіліктері. Қарапайым деңгей. Жалпы меңгеру».
2. ҚР СТ 1928-2015 «Қазақ тілін меңгерудің коммуникативтік тілдік құзыреттіліктері. Базалық деңгей. Жалпы меңгеру».
3. ҚР СТ 1929-2015 «Қазақ тілін меңгерудің коммуникативтік тілдік құзыреттіліктері. Орта деңгей. Жалпы меңгеру».
4. ҚР СТ 1925-2015 «Қазақ тілін меңгерудің коммуникативтік тілдік құзыреттіліктері. Ортадан жоғары деңгей. Жалпы меңгеру».
5. ҚР СТ 1927-2015 «Қазақ тілін меңгерудің коммуникативтік тілдік құзыреттіліктері. Жоғары деңгей. Жалпы меңгеру».

- 7) сөздің басқа сөздермен семантикалық байланысқа түсу қабілеті;
- 8) көпмағыналық;
- 9) сөздердің құрылымдық қабілеті;
- 10) практикалық қажеттілігі.

Тақырыптық топтастыру – идеографиялық лексиканы сипаттаудың жалпы қабылданған дәстүрлеріне сәйкес. Тақырып атауларының жан-жақтылық сипаты бар, сондықтан қазақ тілін меңгерудің барлық деңгейлерінде тақырып жалғастығы сақталған. Яғни деңгей жоғарылаған сайын алдыңғы деңгейлер градуалдық жүйемен күрделеніп отырады, бұл – тілді оқытып, үйрету теориясындағы лексика, грамматиканы ұсынудың концентрлік бағыты да минимумда ескерілгенін көрсетеді. Минимумда ҚАЗТЕСТ тарапынан дайындалған оқу құралдарындағы тақырыптарға қатысты сөздер де қамтылды.

Лексикалық минимум екі жүйенің – тестілеу жүйесі мен қазақ тілін екінші тіл немесе шет тілі ретінде оқыту жүйесінің өзара интегративтік әрекетінің контекстінде қаралды. Қазақ тілін екінші тіл немесе шет тілі ретінде меңгерудің қарапайым деңгейіне арналған лексикалық минимумы лексикалық минимумның градуалды серияларының бір бөлігі болып табылады, сондай-ақ ҚАЗТЕСТ жүйесінің маңызды компоненттерінің бірі болып саналады. Лексикалық минимумның кешенділігі оның тақырыптық, фразеологиялық, орфографиялық, грамматикалық, акцентологиялық, аударма, терминологиялық сөздіктердің сипаттарын қамтығандығында. Лексикалық минимум функциясының құрамына ақпараттық, анықтамалық, бағыттаушылық, оқыту функциясы да кіреді.

Лексикалық минимум қазақ тілін екінші тіл ретінде, қазақ тілін шет тілі ретінде үйренушілерге, ҚАЗТЕСТ жүйесі бойынша емтиханға дайындалушыларға, оқытушыларға, оқу құралдарын әзірлеуші авторларға, зерттеушілер мен ғалымдарға, ізденушілер мен жоғары оқу орнының студенттеріне, сонымен қатар көпшілік оқырман қауымға арналған.

Авторлардан

ПРЕДИСЛОВИЕ

В системе языковых средств лексика является важнейшим компонентом содержания обучения, исходным и необходимым строительным материалом речевой деятельности: аудирования и говорения, чтения и письма. Наряду с обучением, для достижения положительных результатов, необходимо осуществлять оценку уровня владения языком. Механизмом оценки уровня владения государственным языком в Республике Казахстан является система КАЗТЕСТ.

Отечественная система КАЗТЕСТ предполагает оценку коммуникативных компетенций тестируемого, основанную на опыте широко известных и апробированных в мировой практике тестовых систем. КАЗТЕСТ представляет собой достаточно объемную и многогранную систему оценки уровня владения казахским языком граждан Республики Казахстан, а также иностранных граждан, осуществляющих различные виды деятельности на данной территории. Методическая база отечественной системы основана на Национальных стандартах, определяющих требования к коммуникативным компетенциям по владению казахским языком*.

Правильный отбор лексического минимума для первоначальных этапов обучения способствует достижению намеченного результата. Успешный отбор минимума основывается на группировке включаемых в него единиц. Известно, что любая наука начинается с классификации. Представлена пятиступенчатая классификация казахских слов для следующих уровней обучения казахскому языку: элементарного, базового, среднего, выше среднего, высокого. Подобный принцип используется и в других языках мира. Составители минимума руководствовались теоретическими, методическими основами системного освоения слов, изложенными в работах известных зарубежных учёных В.В. Морковкина, В. Мэкки, Н.П. Андриюшиной.

Минимум составлен в соответствии с принципами мировых и европейских стандартов в обучении иностранному языку, а также общественно-социальными особенностями Республики Казахстан. Используя содержательную макроструктуру слов, мы осуществляем лишь два выбора: *наименование группы* и *наименование блока*. Слова, обозначающие общее понятие, объединяются в блоки. При тематической группировке словарных единиц учитывались как внутриязыковые связи, так и внеязыковые факторы, такие как коммуникативная, функциональная сторона языка, тематическое поле, речевая среда. При составлении словаря большое значение имеют тематические, лексико-семантические связи слов.

В ходе обучения языку учитывается принцип семантической системности языковых единиц, реализуемый в функционально-семантическом направлении от значения к форме, в процессе отбора слов-наименований, составляющий словник, были также учтены лингвистические, лингводидактические принципы. За основу была принята градуальная система формирования лексического минимума.

* 1. СТ РК 1926-2015 «Коммуникативные языковые компетенции владения казахским языком. Элементарный уровень. Общее владение».

2. СТ РК 1928-2015 «Коммуникативные языковые компетенции владения казахским языком. Базовый уровень. Общее владение».

3. СТ РК 1929-2015 «Коммуникативные языковые компетенции владения казахским языком. Средний уровень. Общее владение».

4. СТ РК 1925-2015 «Коммуникативные языковые компетенции владения казахским языком. Уровень выше среднего. Общее владение».

5. СТ РК 1927-2015 «Коммуникативные языковые компетенции владения казахским языком. Высокий уровень. Общее владение».

В частности, выбор лексических единиц систематизировался по следующим критериям:

- 1) стилистическая характеристика слова;
- 2) сочетаемость слова;
- 3) семантическая ценность;
- 4) словообразовательная ценность слова;
- 5) частотность («тематическая» частотность);
- 6) тематический принцип / ситуативно-тематический принцип;
- 7) способность вступать в семантические отношения с другими словами;
- 8) многозначность;
- 9) строевая способность слов;
- 10) практическая необходимость.

Тематическая группировка соответствует общепринятым традициям описания идеографической лексики. Наименования тем имеют разносторонний характер, поэтому на всех уровнях овладения казахским языком сохранена тематическая преемственность. Иными словами, с повышением уровня в соответствии с градуальной системой происходит усложнение предыдущих уровней. Это свидетельствует о том, что в минимуме учтено также концентрическое направление представления лексики, грамматики в теории преподавания и обучения языку. В минимум включены также слова, относящиеся к темам, рассматриваемым в учебных пособиях, разработанных по линии КАЗТЕСТ.

Лексический минимум рассмотрен в контексте интегративного взаимодействия двух систем: системы тестирования и системы обучения казахскому языку как второму или иностранному языку. Лексический минимум, предназначенный для элементарного уровня овладения казахским языком как вторым или иностранным языком, является частью градуальных серий лексического минимума, а также считается одним из значимых компонентов системы КАЗТЕСТ. Комплексность лексического минимума проявляется в синтезе характеристик тематического, фразеологического, орфографического, грамматического, акцентологического, переводного, терминологических словарей. К числу функций лексического минимума относятся также информационная, справочная, ориентировочная, обучающая функции.

Лексические минимумы всех уровней предназначены для изучающих казахский язык как второй и иностранный; для подготовки к экзамену КАЗТЕСТ; для преподавателей, авторов учебных пособий, исследователей и ученых, соискателей и студентов, а также для широкого круга читателей.

Авторы

INTRODUCTION

In the system of language means lexis is the main component of learning and teaching content; it is an initial and necessary constructional material of speech activity: listening and speaking, reading and writing. The assessment of language knowledge is as necessary as to conduct teaching in order to achieve the positive results. The mechanism of the Kazakh language knowledge assessment in the Republic of Kazakhstan is represented by the KAZTEST system.

The system KAZTEST supposes the assessment of a test-taker's communicative competences, which is based on the wide known, tested and approved language assessment systems in the world practice. KAZTEST is a rather multifaceted assessment system of the Kazakh language knowledge of the native citizens as well as the foreigners engaged in various activities in Kazakhstan. The methodological basis of the domestic system is grounded on the state standards of the Republic of Kazakhstan, which define the requirements to communicative competences of the Kazakh language knowledge*.

The correct choice of lexical minimum for the initial stages of learning a language leads to results. Successful selection of the minimum is based on classification. It is known that any science begins with classification.

We offer a three-stage classification of Kazakh words for Elementary, Pre-Intermediate, Intermediate, Upper Intermediate and Advanced levels of Kazakh language teaching. This approach is applied for all world languages. The theoretical, methodological basis of systematic vocabulary acquisition that was studied by well-known scholars of foreign languages such as V.V Morkovkin, W. Mackey, N.P Andreyshina were taken into consideration.

The lexical minimum is compliant with the principles of the world and European standards of studying foreign languages, as well as the social peculiarities of the Republic of Kazakhstan. Using a semantic macro structure of words, we create only two options: *group name* and *block name*. The words in a block are collected according to a common concept. While classifying the thematic units in the dictionary, both the internal linguistic links and the non-linguistic factors such as the communicative - functional aspects of the language, the subject area, and the medium of communication have been taken into account. The thematic, lexical and semantic relationships of words are important in the design of dictionaries.

While a functional – semantic aspect of language teaching was carried out, the focus was shifted from the meaning to the individual learner, linguistic and didactic principles were taken into account in the selection of linguistic units, the semantic sequence of linguistic units and the words that make up the dictionary.

The gradual system of construction of a lexical minimum was taken as a reference point.

In particular, the selection of lexical units was systematized by the following criteria:

- 1) stylistic properties of the word;
- 2) combinations of the word;
- 3) semantic value of the word;
- 4) word formation value of the word;
- 5) frequency (“thematic” frequency) of the word;
- 6) thematic attitude / situational thematic viewpoint;

* 1. ҚР СТ 1926-2015 «Қазақ тілін меңгерудің коммуникативтік тілдік құзыреттіліктері. Қарапайым деңгей. Жалпы меңгеру» (Communicative competence of the Kazakh language knowledge. Elementary level. The general knowledge).

2. ҚР СТ 1928-2015 «Қазақ тілін меңгерудің коммуникативтік тілдік құзыреттіліктері. Базалық деңгей. Жалпы меңгеру» (Communicative competence of the Kazakh language knowledge. Pre-intermediate level level. The general knowledge).

3. ҚР СТ 1929-2015 «Қазақ тілін меңгерудің коммуникативтік тілдік құзыреттіліктері. Орта деңгей. Жалпы меңгеру» (Communicative competence of the Kazakh language knowledge. Intermediate level. The general knowledge).

4. ҚР СТ 1925-2015 «Қазақ тілін меңгерудің коммуникативтік тілдік құзыреттіліктері. Ортадан жоғары деңгей. Жалпы меңгеру» (Communicative competence of the Kazakh language knowledge. Upper-intermediate level The general knowledge).

5. ҚР СТ 1927-2015 «Қазақ тілін меңгерудің коммуникативтік тілдік құзыреттіліктері. Жоғары деңгей. Жалпы меңгеру» (Communicative competence of the Kazakh language knowledge. Advanced level. The general knowledge).

- 7) the word's possibility of semantic contact with other words;
- 8) multi-dimensional (multiple) meanings
- 9) structural ability of words
- 10) practical need.

Thematic group classification was developed according to the generally accepted traditions of describing ideographical vocabulary. Topic titles are of the diverse range, therefore the thematic continuity is maintained at all levels of the Kazakh language acquisition. Thus, as the level gets higher, the previous levels are elevated by the gradual system, which shows that the vocabulary and grammar presentation in teaching the language is also taken into account in the minimum. The minimum also includes words related to the topics that are covered in the textbooks prepared by KAZTEST.

The lexical minimum was considered in the context of the mutual integrative interaction of the two systems – testing system and system of teaching Kazakh as a second or foreign language. The lexical minimum for learning Kazakh language as second or foreign language at elementary level is a part of gradual series of lexical minimums, which is also one of the key components of the KAZTEST system. The complexity of the lexical minimum is identified with its inclusive features of thematic, phraseological, spelling, grammatical, accentological, translatable, terminological dictionaries. The lexical minimums include information, reference, guiding, and teaching functions.

The lexical minimums of all levels are designed for learners of Kazakh as a second or foreign language; for preparation to the KAZTEST examination; for university lecturers, schoolteachers, authors of textbooks, researchers, scientists and students as well as for wide range of readers.

Authors

ТАҚЫРЫПТЫҚ, МАҒЫНАЛЫҚ ТОПТАСТЫРУҒА НЕГІЗДЕЛГЕН
ҚАЗАҚША – ОРЫСША – АҒЫЛШЫНША ЛЕКСИКАЛЫҚ МИНИМУМ

ЛЕКСИЧЕСКИЙ МИНИМУМ НА КАЗАХСКОМ, РУССКОМ И АНГЛИЙСКОМ
ЯЗЫКАХ, СГРУППИРОВАННЫЙ ПО ТЕМАМ И СОДЕРЖАНИЮ

LEXICAL MINIMUM ON KAZAKH, RUSSIAN AND ENGLISH LANGUAGES,
GROUPED BY TOPICS AND CONTENTS

I БӨЛІМ

ОТБАСЫ

СЕМЬЯ

FAMILY

танысу

знакомство

acquaintance

Сәлем!

Привет!

Hello!

сәлемдесу

приветствие

greeting

Сәлеметсіз бе?

Здравствуйте!

Hello!

Қош келдіңіз!

Добро пожаловать!

You are welcome!

Қайырлы таң!

Доброе утро!

Good morning!

Қайырлы күн!

Добрый день!

Good afternoon!

Қайырлы кеш!

Добрый вечер!

Good evening!

Қайырлы түн!

Доброй ночи!

Good night!

Қалыңыз қалай?

Как Вы?

How are you?

тамаша

отлично

very good

жақсы

хорошо

good

жаман

плохо

bad

рақмет

спасибо

thank you

жаңалық

новость

news

бар

есть

there is

жоқ

нет

no

иә

да

yes

және

и

and

таныс болайық

будем знакомы

Lets introduce (ourselves)

әрине

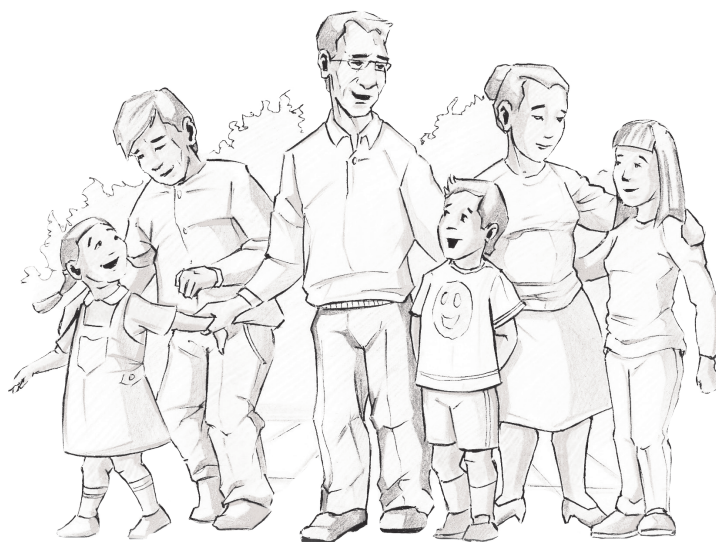
конечно

of course

мен

я

I

сен	ты	you
сіз	Вы	you
ол	он, она	he, she
біз	мы	we
кім? не?	кто? что?	who? what?
қайда?	где?	where?
қалай?	как?	how?
қандай?	какой?	which one?
кімдікі?	чей?	whose?
аты	имя	name
тегі	фамилия	surname
аты-жөні	фамилия, имя, отчество	surname, first name
ұлты	национальность	nationality
қазақ	казах	kazakh
орыс	русский, русская	russian
ағылшын	англичанин, англичанка	english
неміс	немец, немка	german
қуаныш	радость	happiness
кездесу	встреча, встречаться	meeting, to meet
бұрын	раньше	before
рұқсат етіңіз	разрешите	allow me

кешіріңіз	простите	excuse me
кешірім өтінемін	прошу прощения	I am sorry
айып етпеңіз	извините	excuse me
айтыңызшы	подскажите, пожалуйста	tell me please
қарындас	девушка (обращение мужчины к девушке)	Miss, mrs.
бойжеткен	девушка	girl
жігіт	парень	boy
қыз	девочка	girl
қарағым	ласковое обращение к младшим	dear (caressing the younger)
әріптес	коллега	colleagues
алғыс айту	благодарить	appreciate
шын жүректен	от всей души	heartily
өтініш айту	выражать просьбу	request
қоштасу	прощание	goodbye
Сау болыңыз!	До свидания!	Bye!
Кездескенше!	До встречи!	See you!
Бәрі сәтті болсын!	Всего хорошего!	Good luck!
Жолыңыз болсын!	Счастливого пути!	Have a good trip!
Ақ жол!	Счастливой дороги!	Lucky road!
хабарласу	быть на связи	be in touch
телефон соғу	звонить	ring
отбасы	семья	family
ата-баба	предки	ancestors
ата	дедушка	grandfather / grandad
әже	бабушка	grandmother / grandma
әке	отец	father
ана	мать	mother
әке-шеше, ата-ана	родители	parents
әпке	старшая сестра	elder sister
аға	старший брат	elder brother

ағайынды	братья	brothers
іні	младший брат	little brother
сіңлі	обращение старшей сестры к младшей	little sister
қарындас	обращение брата к младшей сестре	little sister
бала	ребёнок/мальчик	boy
ұл	сын	son
қыз	дочь	daughter
ер азамат	мужчина	man
күйеу	муж	husband
әйел	жена, женщина	wife
құрбы	подруга	friend
дос	друг	friend
құрдас	ровестник	roost
бауыр	кровный родственник	relative
ағайын-туған	родственники	relatives
туған	родной	native
сәби	малыш	kid
апалы-сіңілі	родные сёстры	family sisters
ағалы-інілі	родные братья	siblings
қайын жұрт	родственники по линии мужа	in laws
қайын ата	отец мужа, жены	father - in - law
қайын ене	мать мужа, жены	mother- in- law
қайын аға	старший брат мужа, жены	Brother-in -law
қайын апа	старшая сестра мужа	sister –in-law
абысын	жены братьев	brother’s wives
келін	сноха (жена младшей сестры)	daughter-in-law (young sister’s wife)
күйеу бала	зять (муж младшей сестры)	son-in-law (young sister’s husband)

балдыз	младшие родственники жены	younger relatives of the wife
бөле	двоюродный (дети сестер)	cousin (sisters's children)
жезде	зять (муж старшей сестры)	son-in-law (elder sister's husband)
жеңге	сноха (жена старшего брата)	daughter-in-law (elder brother's the wife)
жиен	племянник (ребенок сестры)	nephew (sister's child)
нағашы	родственник по материнской линии	maternal relative
немере	внук	grandson
немере аға	двоюродный брат (дети братьев)	cousin (brother's children)
қара шаңырақ	родительский дом, отчий дом	Parents' house, father's house
қара шаңырақ иесі	фразеологизм: младший сын, хранящий очаг отчего дома	phraseology: the youngest son who keeps the hearth of his father at home
отау иесі	фразеологизм: старший сын, создавший свой семейный очаг	phraseology: the eldest son who created his family hearth
үлкен	старший	older
кіші	младший	elder
жасөспірім	подросток	teenagers
жас	возраст	age
қарт адам	старый человек	old man
қарт әйел	пожилая женщина	old lady
зейнеткер	пенсионер(-ка)	pensioner, retired
ардагер	ветеран	veteran
көрші	сосед	neighbour
үйленген	женатый	married
тұрмыста	замужняя	married
шағын	небольшой	small
бақытты	счастливый	happy

қызықты	интересный	interesting
жақсы көру	любить	to love
ұнау	нравиться, понравиться	to like
махаббат	любовь	love
көңіл күй	настроение	mood
күлкі	смех	laughter
қуану	радоваться	to be happy
таңғалу	удивляться	be surprised
қайтыс болу	умирать	die
өмір сүру	жить	live
туу	родить	give birth
қалау	желать	want
мінез	характер	character
ақкөңіл	искренний	sincere
ақылды	умный	clever
алғыр	хваткий	grasping
белсенді	активный	active
зерек	смышлёный	smart
аңқау	наивный	naive
еңбекқор	трудолюбивый	industrious
дөрекі	грубый	rude
жақсы	хороший	good
көңілді	весёлый	merry
қарапайым	скромный	humble
салмақты, сабырлы	спокойный	calm
мазасыз	тревожный	disturbing
қайғылы	печальный	sad
сенімді	верный	trustful
сыпайы	вежливый	polite
ұқыпты	внимательный	attentive
мылжың	болтун	chatterbox
тұйық	молчун	молчун

шыдамды	терпеливый	patient
адал	честный	fair
әділ	справедливый	equitable
білімді	образованный	educated
уаймшыл	пессимист	pessimist
ашушаң	обидчивый	touchy
тапқыр	остроумный	witty
сөзге шешен	красноречивый	eloquent
мейірімді	гуманный	humane
қайырымды	добрый	kind
қатыгез	жестокий	cruel
сараң	жадный	greedy
жалқау	лентяй	lazy
әдепті	воспитанный	well-mannered
тиянақты	основательный, дельный	solid
қатаң	строгий	strict
қорқақ	трусливый	sneaking
батыл	решительный	decisive
ұйқышыл	соня	sleepyhead
сандар	цифры	numeral
0 нөл	ноль	zero
1 бір	один	one
2 екі	два	two
3 үш	три	three
4 төрт	четыре	four
5 бес	пять	five
6 алты	шесть	six
7 жеті	семь	seven
8 сегіз	восемь	eight
9 тоғыз	девять	nine
10 он	десять	ten

11 он бір	одиннадцать	eleven
12 он екі	двенадцать	twelve
13 он үш	тринадцать	thirteen
14 он төрт	четырнадцать	fourteen
15 он бес	пятнадцать	fifteen
16 он алты	шестнадцать	sixteen
17 он жеті	семнадцать	seventeen
18 он сегіз	восемнадцать	eighteen
19 он тоғыз	девятнадцать	nineteen
20 жиырма	двадцать	twenty
30 отыз	тридцать	thirty
40 қырық	сорок	forty
50 елу	пятьдесят	fifty
60 алпыс	шестьдесят	sixty
70 жетпіс	семьдесят	seventy
80 сексен	восемьдесят	eighty
90 тоқсан	девяносто	ninety
100 жүз	сто	one hundred/ a hundred
200 екі жүз	двести	two hundred
1000 мың	тысяча	thousand
бірінші	первый	the first
біреу	один	one
екеу	двое	two
үшеу	трое	three
төртеу	четверо	four
бесеу	пятеро	five
алтау	шестеро	six
жетеу	семеро	seven
нөмір	номер	number
жартысы	половина	half
қанша?	сколько?	how many/much
аз	мало	small/little

көп	много	many/ a lot of
біраз	немного	little
бірнеше	несколько	some/few
нешінші?	какой по порядку?	which one in order?
мөлшер, шама	размер	the size
көлем	объём	volume
деңгей	уровень	level
үлес	доля	proportion
молшылық	изобилие	abundance

II БӨЛІМ

ҒИМАРАТ

астана
қала
аудан
ықшамаудан
тұрғын
жағалау
сырты
шеті
орталық
алаң
даңғыл

ЗДАНИЕ

столица
город
район
микрорайон
житель
берег
внешняя сторона
край
центр
площадь
проспект

BUILDING

capital
city
area
microdistrict
a citizen
bank
outer side
edge
center
square
avenue

көше	улица	street
қиылыс	перекрёсток	crossroad
кептеліс	пробка	traffic jam
жолақы	плата за проезд	payment for travel
аула	двор	yard
көлік	транспорт	transport
бағдаршам	светофор	traffic lighter
аялдама	остановка	stop
ескерткіш	памятник	monument
мекеме	здание	building
бақ	сад	garden
саябақ	парк	park
қоғамдық	общественный	society
мәдениет орталығы	культурный центр	cultural center
әкімдік	акимат	akimat
аурухана	больница	hospital
емхана	поликлиника	polyclinic
дәріхана	аптека	chemist's shop
жедел жәрдем	скорая помощь	ambulance
асхана	столовая	dining-hall
дәмхана	кафе	a café
мейрамхана	ресторан	restaurant
шеберхана	мастерская	workshop
монша	баня	bathhouse
қонақүй	гостиница	hotel
пошта	почта	post office
дүкен	магазин	store
сауда үйі	торговый дом	trading house
ойын-сауық орталығы	торгово-развлекательный центр	shopping and entertainment center
зауыт	завод	plant
өнім	продукция	production

мектеп	школа	school
балабақша	детский сад	kindergarten
шаштараз	парикмахерская	hairdressing saloon
дүңгіршек	киоск	newsstand
айналасы	вокруг	around
алды	впереди	ahead of
арты	позади	behind
жаны	рядом, около, возле	near
оң жақ	правая сторона	right side
сол жақ	левая сторона	left side
ақырын	медленно	slow
жақын	близко	close
алыс	далеко	far
тура	прямо	straight
отыру	садиться	sit down
көшу	переезжать, переехать	move
кіру	войти	to come in
шығу	выходить	come out
өту	проходить	go through
сұрау	спросить	to ask
тоқтау	остановиться	stop
тұру	жить	live
жүру	идти	go
шапшаң, тез, жылдам	быстро	fast

III БӨЛІМ

ӘУЕСҚОЙЛЫҚ

ХОББИ, УВЛЕЧЕНИЯ

HOBBIES

әуесқойлық	хобби	hobbie
айналысу	заниматься	engage in
ән айту	петь	sing
балық аулау	рыбачить	to fish

дүкен аралау	ходить по магазинам	go to the mall
жаяу қыдыру	гулять пешком	to walk
жүзуге бару	ходить на плавание	go swimming
кино көру	смотреть кино	to watch movie
коньки тебу	кататься на коньках	to skate
кітап оқу	читать книги	to read
музыка тыңдау	слушать музыку	listen to music
мұз айдыны	ледовый каток	ice rink
мұражайға бару	ходить в музей	go to the museum
серуендеу	прогуливаться	walk
суретке түсіру	фотографировать	take a foto
сүйікті іс	любимое занятие, хобби	favourite buisness
тауға шығу	подниматься в горы	go to the mountains
шаңғы тебу	кататься на лыжах	skiing
айтыс	песенное-поэтическое состязание поэтов- импровизаторов	song-poetic contest of poets-improvisers
айтыскер	акын-импровизатор, участвующий в айтысе	akyn-improvisator, who participates in aitys

домбыра тарту	играть на домбре	play dombra
жеңімпаз	победитель	winner
үздік	лучший	best
атану	быть названным	be called
айырмашылық	отличие, различие	difference
байқау	конкурс	competition
басталу	начинаться	start off
дамыған	развитый	developed
дарынды	одаренный, талантливый	start off
дауыс беру	голосовать, дать голос	vote
деңгей	уровень	level
ерекше	особо, особенный	special
ерекшелік	особенность	feature
келесі	следующий	next
қазіргі кезде	в настоящее время	at the present
құнды	ценный	valuable
құрылған	составленный	made
лезде	быстро, моментально	quick
тек қана	только лишь	only
ұқсас	схожий	similar
ұпай	балл	score
үлгі	образец	sample
мысал	пример	example
саяхат жасау	путешествовать	journey
билет алу	купить, брать билет	to buy ticket
жету	доехать	to reach
жоғалту	потерять	to lose
табу	найти	find
жолға шығу	выезжать	leave
кешігу	опаздывать	to miss the train
ұшу	летать, лететь	to fly

үлгеру	успевать	to catch the train
жағажай	пляж	beach
шипажай	санаторий	sanatorium
сәулет	архитектура	architecture
көне	древний	ancient
бағдар	маршрут, направление	route, direction
байланыс	связь	communication
әлеуметтік желі	социальная сеть	social network
ғаламтор	интернет	internet
іздеу	поиск, искать	search
бейнематериал	видеоматериал	video material
жүктеу	скачать	download
қарайту	выделить чёрным	black out
көшіру	копировать	copy
сақтау	сохранить	save
өзгерту	изменить	change
ықшамдау	сжать	squeeze
жіберу	отправить	send out
басып шығару	распечатывать	print out

IV БӨЛІМ

УАҚЫТ	ВРЕМЯ	TIME
жыл мезгілдері	времена года	season
көктем	весна	spring
жаз	лето	summer
күз	осень	autumn
қыс	зима	winter
маусым	сезон	season
айлар	месяцы	months

қаңтар	январь	January
ақпан	февраль	February
наурыз	март	March
сәуір	апрель	April
мамыр	май	May
маусым	июнь	June
шілде	июль	July
тамыз	август	August
қыргүйек	сентябрь	September
қазан	октябрь	October
қараша	ноябрь	November
желтоқсан	декабрь	December
апта күндері	дни недели	Week days
дүйсенбі	понедельник	Monday
сейсенбі	вторник	Tuesday
сәрсенбі	среда	Wednesday
бейсенбі	четверг	Thursday
жұма	пятница	Friday

сенбі	суббота	Saturday
жексенбі	воскресенье	Sunday
уақыт	время	time
секунд	секунда	second
минут	минута	minute
сағат	час	hour
тәулік	сутки	day
апта	неделя	a week
жыл	год	year
ғасыр	век	century
тура	ровно	smooth
12.30 он екі жарым	половина первого	half past twelve
тоқсан	квартал	quarter
онгүндік	декада	decade
жартыжылдық	полугодие	half-year
мыңжыдық	тысячелетие	millennium
уақыт кезеңдері	периоды времени	periods of the time
таңертең	утром	in the morning
түсте	в обед	at lunch
күндіз	днём	at noon
кешке	вечером	in the evening
түнде	ночью	at night
кеше	вчера	yesterday
бүгін	сегодня	today
ертең	завтра	tomorrow
алдыңгүні	послезавтра	day after tomorrow
бүрсігүні	позавчера	day before yesterday
былтыр	в прошлом году	last year
биыл	в этом году	this year
басында	сначала	at first, at the beginning
аяғында	в конце	at the end
дейін, шейін	до	before

кейін	после	after
бірге	вместе	together
сияқты, секілді	такой как	such as
беске қарай	ближе к пяти	closer to five
онға жуық	около десяти	about ten
бұрын	раньше	before
баяғыда	давно	long ago
болашақта	в будущем	in future
күнделікті	повседневно	day to day
жақында	скоро	soon
ерте	рано	early
кеш	поздно	late
әдетте	обычно	usually
кейде, анда-санда	иногда	sometimes
бір күні, бірде	как-то раз, однажды	one day
үнемі, ылғи	постоянно, регулярно	constantly, regularly
жиі	часто	often
сирек	редко	seldom
күнде	каждый день	everyday
енді, қазір	теперь, сейчас	now
қазір	сейчас	now
одан кейін	потом, после этого	later

V БӨЛІМ

ЕСІМДЕР СЫРЫ

мерекелер	праздники	holidays
шілдехана	праздник в честь новорождённого	the feast in honor of the newborn
туған күн	день рождения	birthday
қоныс тойы	новоселье	housewarming

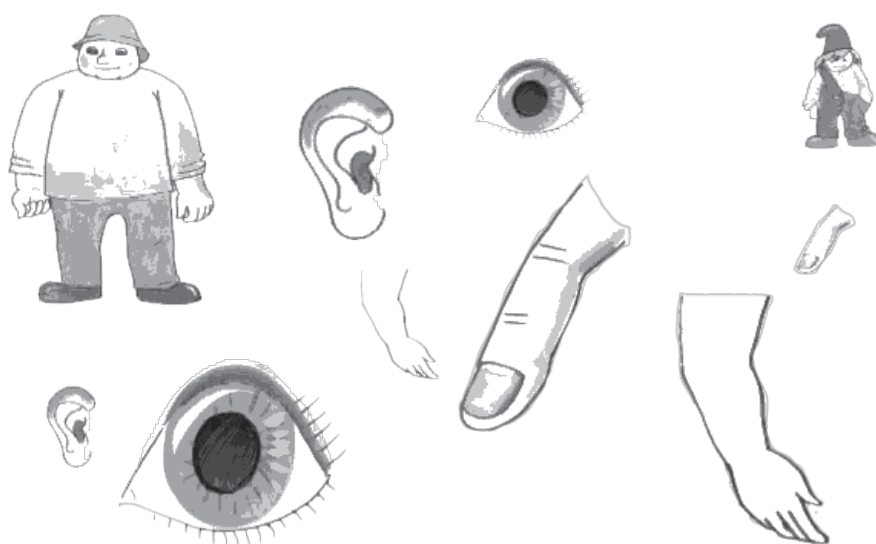
ЗНАЧЕНИЯ ИМЁН

IMPRESSION NAMES

шаңырағың биік болсын	фразеологизм: пусть купол твоего дома будет высоким и светлым	phraseology: let the top of your house be high and light
үйлену тойы	свадьба	wedding
Наурыз мейрамы	праздник Наурыз	Nauryz holiday
Құрбан айт	религиозный праздник мусульман	religious festival of Muslims
Жаңа жыл	Новый год	New year
Жеңіс күні	День победы	Victory Day
Тәуелсіздік күні	День независимости	Independence Day
Мемлекеттік рәміздер күні	День государственных символов	day of state symbols
қонақ	гость	visitor/guest
қонақжай	гостеприимный	hospitable
салтанатты	торжественный	solemn
тосынсый	сюрприз	surprise
құттықтау	поздравлять (-ение)	congratulate (-tion)
құрметті	уважаемый	respect
ұйымдастыру	организовать	organize
өткізу	проводить	hold
шақыру	приглашать	to invite

тілек айту	пожелать	wish
тойлау	праздновать	celebrate
есім қою	нарекание именем	censure by name
есім беру, ат қою	нарекать именем	call
«аты затына сай»	фразеологизм: имя человека как проявление его сущности	phraseology: the name of a person as a manifestation of his essence
құрметіне қойылу	назвать в честь (кого-то)	to name in honor of (someone)
үміт	надежда	hope
үміт ақтау	оправдать надежды	meet one's hopes
амандық	благополучие	prosperity
батыр	герой, храбрец	hero, brave
кейінгі кезде	в последнее время	lately
көбею	увеличиваться	increase
дана	мудрый	wise
зор	крепкий	strong
мағына	значение	value
сәттілік	удача	luck
есте сақтау	запомнить	remember
салт-дәстүрлер	обычай и традиции	customs and traditions
жүз жасасын	пусть проживёт сто лет	let him live a hundred years
айтқаның келсін	пусть исполняются желания	let the wishes come true
жемісін көру	пожинать плоды	reap the rewards
ниет	искреннее намерение	sincere intention
шексіз	безграничный	unlimited

VI БӨЛІМ

АДАМ КЕЛБЕТІ	ВНЕШНОСТЬ ЧЕЛОВЕКА	A PERSON'S APPEARANCE
адамның дене мүшелері	части тела	parts of the body
бас	голова	head
бет	лицо	face
көз	глаза	eye
қас	брови	eyebrow
кірпік	ресницы	eyelashes
шаш	волосы	hair
қалың	густой	thick
кекіл	чёлка	bang
құлақ	уши	ear
ауыз	рот	mouth
ерін	губы	lip
иек	подбородок	chin
тамақ	горло	throat
тіс	зубы	tooth
тіл	язык	tongue
мұрын	нос	nose
мойын	шея	neck

кеуде	грудь	chest
иық	плечо	shoulder
қол	рука	arm
саусақ	пальцы	fingers
іш	живот	belly/ stomach
арқа	спина	back
бел	поясница	small of the back
аяқ	нога	leg
тамыр	вена	vein
сүйек	кость	bone
бұлшық ет	мышцы	muscles
адам келбеті	внешность человека	a person's appearance
келбет	внешность	appearance
ұзын бойлы	высокого роста	high growth
қысқа бойлы	низкого роста	low growth
арық	худой	lean
толық	полный	full
томпақ	пухленький, упитанный	chubby
салмақ	вес	the weight
қараторы	смуглый	dark
аққұба	светлый	light
бұйра	кудрявый	curly
көрікті	видный	prominent
сүйкімді	симпатичный	cute
жүзі	лицо, облик	face
егіз	близнец	twin
қарақат көз	глаза как смородина (чёрные)	eyes like currants (black)
қиғаш қас	дугообразные брови	arched eyebrows
қыр мұрын	прямой нос	straight nose
мең	родинка	mole
мұрт	усы	mustache

сақал

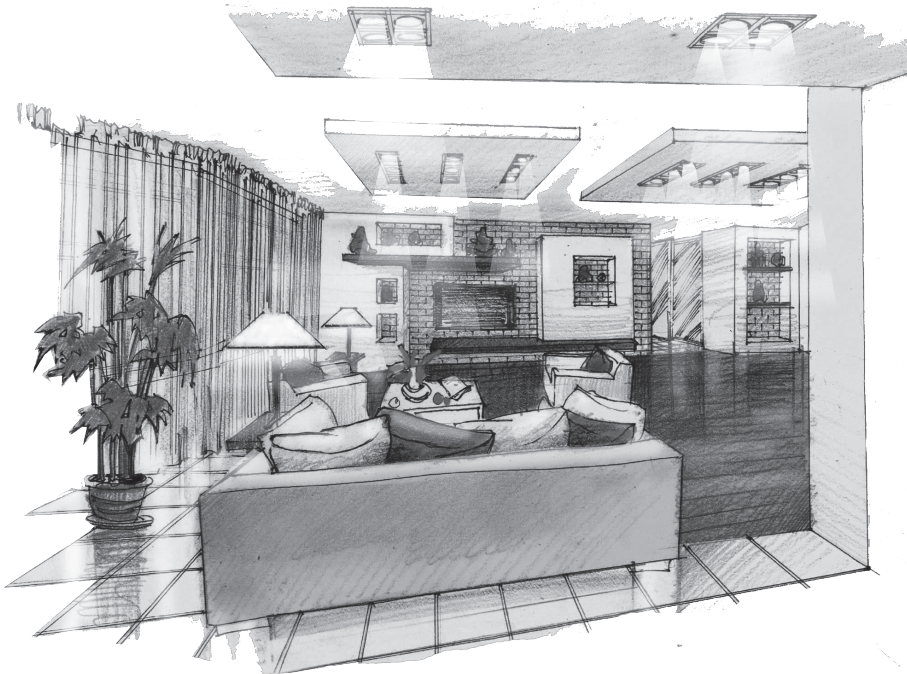
борода

beard

сұлу

красивый

beautiful

VII БӨЛІМ

ҮЙ. ПӘТЕР

ДОМ. КВАРТИРА

HOUSE. APARTMENT

үй

дом

house

қабат

этаж

floor

көпқабатты

многоэтажный

multi-storey

жер үй

частный дом

a private house

пәтер

квартира

apartment

жалға алу

арендовать

to rent

жалға беру

сдавать в аренду

lease

қабырға

стена

wall

еден

пол

floor

терезе

окно

window

бұрыш

угол

corner

баспалдақ

лестница

stairs

есік

дверь

door

кілт

ключ

key

бөлме

комната

room

асүй	кухня	kitchen
жуыну	мыться	wash
төгу	выливать	pour out
жуынатын бөлме	ванная комната	bathroom
әжетхана	туалет	toilet
дәліз	коридор	corridor
қонақ бөлме	гостиная, зал	living room
жату	ложиться	go to bed
жатын бөлме	спальная комната	bedroom
ұйықтау	спать	sleep
кең	широкий	wide
жылы	тёплый	warm
жайлы	удобный	comfortable
тар	узкий	narrow
ыңғайлы	удобный	inconvenient
төсек	постель	bedding
жастық	подушка	pillow
көрпе	одеяло	blanket, duvet
жамылу	укрываться	take cover
жеу	кушать	eat
жинау	убираться	clean up
жуу	мыть	wash
баяну	краситься	paint
кептіру	сушить	dry
кигізу	одевать	dress
киіну	одеваться	dress
көмек беру	оказывать помощь	assist
көру	видеть, смотреть	see, watch
күлу	смеяться	laugh
кір жуу	стирать вещи	wash things
қайнату	кипятить	boil
пісіру	варить	boil

қою	поставить	put
ілу	повесить	to hang up
қолдану	пользоваться	enjoy
қуыру	жарить	fry
ояну	просыпаться	wake
салу	ложить	lie down
сүрту	вытирать	wipe
тазалау	чистить	clean
шаң сору	пылесосить	vacuum
шығару	выносить	endure
істеу	делать	do
ішу	пить	drink
бұзылу	сломаться	break down
қоқыс тастау	выбросить мусор	to throw out the trash
жөндеу	ремонтировать	repair
шелек	ведро	bucket
қорап	коробка	box
қап	мешок	bag
тұрмыстық заттар	бытовые приборы	household appliances
зат	предмет	subject
шаңсорғыш	пылесос	vaccum cleaner
тоңазытқыш	холодильник	refrigerator
теледидар	телевизор	television/ tv set
кір жуатын мәшине	стиральная машина	washing machine
микротолқынды пеш	микроволновая печь	microwave
шам	лампа	lamp
жиһаз	мебель	furniture
үстел	стол	table
орындық	стул	chair
кереует	кровать	bed
бесік	колыбель	cradle
кілем	ковёр	carpet

айна	зеркало	mirror
сурет	картина	picture/painting
сөре	полка	a shelf
ауа баптағыш	кондиционер	air conditioning
шыны	стекло	glass
тұсқағаз	обои	wallpaper

VIII БӨЛІМ

МЕНИҢ ЕЛІМ

мемлекет
 отан
 жауынгер
 ерлік
 ел
 елшілік
 үкімет
 рәміз
 ту
 елтаңба
 гимн

МОЯ РОДИНА

государство
 родина
 воин
 подвиг
 страна
 посольство
 правительство
 символ
 флаг
 герб
 гимн

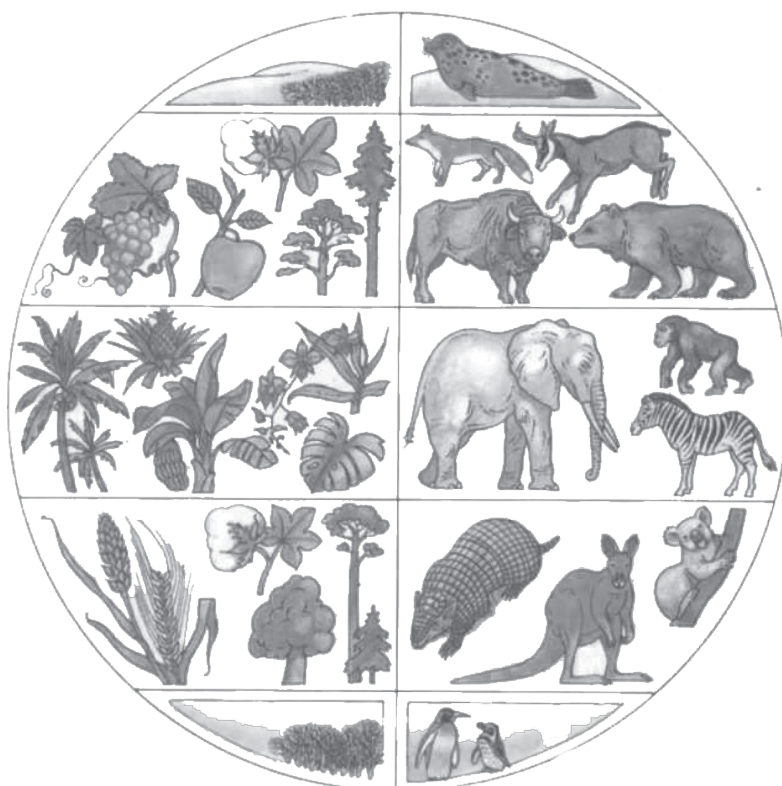
MY MOTHERLAND

state
 motherland
 warrior
 feat
 country
 embassy
 government
 symbol
 banner
 coat of arms
 anthem

тіл	язык	language
халық	народ	people
құрылтай	съезд, конгресс	congress
сайлау	выборы	elections
дауыс беру	голосовать	vote
қор	фонд	fund
байлық	богатство	wealth
азаматтық	гражданство	citizenship, nationality
шекара	граница	border
қорғау	оборонять, защищать	defend
шетел	иностранный	foreigner
заң	закон	law
қылмыс	преступление	a crime
ұрлау	воровать	steal
тергеу	расследование	investigation
бап	статья	article
жаза	наказание	punishment
төреші	судья	judge
табиғат	природа	nature
ағаш	дерево	tree
жапырақ	листья	leaves
тамыр	корень	root
шөп	трава	grass
ай	луна	moon
арал	остров	island
аспан	небо	sky
ауа	воздух	air
бұлт	облако	cloud
гүл	цветок	flowers
хош иіс	аромат	scent
тұқым	семена	seeds
жер	земля	the earth

құрлық	материк	continent
жұлдыз	звезда	star
көл	озеро	lake
күн	солнце	sun
мұхит	океан	ocean
орман	лес	forest
өзен	река	river
су	вода	water
тау	гора	mountain
теңіз	море	sea
солтүстік	север	north
оңтүстік	юг	south
батыс	запад	west
шығыс	восток	east
ғарыш	космос	space
ғаламшар	планета	planet
ауа райы	погода	weather
ашық күн	ясный день	clear day
бұлтты	облачный	cloudy
бұршақ	град	hailstones
жаңбыр	дождь	rain
жел	ветер	wind
дала	степь	steppe
жылы	тёплый	warm
қар	снег	snow
салқын	прохладно	cool
тайғақ	гололёд	ice
ыстық	жарко	hot
жер үсті	земная поверхность	earth surface
жағалау	берег	coast
жағажай	пляж	beach
жаға	побережье	coast

шөл	пустыня	desert
тегістік	равнина	plain
батпақ	топь	bog
шың	вершина	top
төбе	холм	hill
шұңқыр	впадина, углубление	pit
тереңдік	глубина	depth
жазық	долина	valley
үңгір	пещера	cave
шатқал	каньон	canyon
минералдар	минералы	minerals
балшық	глина	clay
әктас	известняк	limestone
тас	камень	stone
бор	мел	chalk
құм	песок	sand
асыл тастар	драгоценные камни	jewel
гауһар	бриллиант	diamond
меруерт, інжу	жемчуг	pearl
маржан	коралл	coral
су ағындары	водные потоки	water flows
сарқырама	водопад	waterfall
бастау	источник	source
бұлақ	ключ	well
толқын	волна	tide
течение	ағыс	flow
табиғи апаттар	природные стихии	natural elements
дауыл	гроза	storm
жер сілкінісі	землетрясение	earthquake
қар көшкіні	лалина	avalanche
су тасқыны	наводнение	flood
өрт	пожар	fire
ластану	загрязнение	pollution

IX БӨЛІМ

ӨСІМДІКТЕР ӘЛЕМІ

РАСТИТЕЛЬНЫЙ МИР

PLANTS

бидай

пшеница

wheat

күріш

рис

rice

тары

просо

millet

жүгері

кукуруза

corn

бұршақ

горох

peas

қарақұмық

гречиха

buckwheat

раушан гүлі

роза

rose flower

қызғалдақ

тюльпан

tulip

қалампыр

гвоздика

carnation

түймедақ

ромашка

chamomile

қоңырау гүл

колокольчик

bell

гүлшоқ

букет цветов

bouquet of flowers

ағаш отырғызу

сажать деревья

plant trees

емен

дуб

oak

қайың

берёза

birch

шырша

ель

spruce

қарағай	сосна	pine
терек	тополь	poplar
бұтақ	ветка	branch
алма ағашы	яблоня	apple tree
жануарлар әлемі	животный мир	animals
жабайы аңдар	дикие звери	wild
қоян	заяц	hare
түлкі	лиса	fox
қасқыр	волк	wolf
бөлтірік	волчонок	wolf cub
маймыл	обезьяна	monkey
аю	медведь	bear
жолбарыс	тигр	tiger
арыстан	лев	lion
доңыз	кабан	boar
піл	слон	elephant
киік	сайгак	saigas
керік	жираф	giraffe
барыс	барс	leopard
бұғы	олень	deer
мекендеу	обитать	dwell
қауіп	опасность	danger
бостандық	свобода	freedom
қоректену	питаться	eat
иісті сезу	чувствовать запах	smell
құстар	птицы	birds
бүркіт	беркут	golden eagle
қыран	орёл	eagle
аққу	лебедь	swan
торғай	воробей	sparrow
көгершін	голубь	dove
сауысқан	сорока	magpie

торғай	воробей	sparrow
қарға	ворона	crow
ұя	гнездо	nest
қанат	крылья	wings
жәндіктер	насекомые	insects
ара	пчела	bee
шыбын	муха	fly
сона	оса	wasp
көбелек	бабочка	butterfly
құмырсқа	муравей	ant
өрмекші	паук	spider
маса	комар	mosquito
балық	рыба	a fish
шортан	щука	pike
көксерке	судак	zander
уылдырық	икра	caviar
жорғалаушылар	рептилии	reptiles
бақа	лягушка	frog
құрбақа	жаба	toad
тасбақа	черепаха	turtle
тышқан	мышь	mouse
ұлу	улитка	snail
құрт	червь	worm
жылан	змея	snake
кесіртке	ящерица	lizard
құйрық	хвост	tail
қолтырауын	крокодил	crocodile
үй жануарлары	домашние животные	domestic animals
төрт түлік	домашний скот	livestock
жылқы	лошадь	horse
түйе	верблюду	camel
сиыр	корова	cow

қой	баран, овца	sheep
ешкі	коза	goat
ит	собака	dog
мысық	кот	cat
балапан	цыпленок	chicken
тауық	курица	hen
әтеш	петух	cock
қаз	гусь	goose
үйрек	утка	duck
құлын	жеребенок	foal
бота	верблюженок	camel
бұзау	теленок	calf
қозы	ягненок	lamb
лақ	козлёнок	kid

X БӨЛІМ

ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ ОРЫНДАРЫ

СФЕРА ОКАЗАНИЯ УСЛУГ

SPHERE OF RENDERING SERVICES

халыққа қызмет көрсету орталығы	центр обслуживания населения	center of service of the population
көлік жөндеу орталығы	центр технического обслуживания	center of maintenance
аяқ киім жөндеу шеберханасы	мастерская по ремонту обуви	shoe repair shop
сағат жөндеу шеберханасы	мастерская по ремонту часов	workshop on repair of hours
көшірме орталығы	копировальный центр	copy center
жанармай бекеті	автозаправочная станция	gas station
дүкенде	в магазине	in shop
азық-түлік	продукты питания	food
тамақ ішу	принимать пищу	meal
таңғы ас	завтрак	breakfast

түскі ас	обед	lunch/ dinner
кешкі ас	ужин	supper
тәбет	аппетит	appetite
ас мәзірі	меню	menu
тағам	блюдо	dish
нан	хлеб	bread
таба нан	лепёшка	flat cake
бауырсақ	баурсаки	boursak
қамыр	тесто	dough
құймақ	оладьи	fritters
бәліш	пирог	pie
май	масло	butter
қаймақ	сметана	sour cream
ірімшік	сыр	cheese
сүзбе	творог	cottage cheese
жұмыртқа	яйцо	egg
ботқа	каша	porridge

ет	мясо	meat
қазы, қарта, жал-жая	казы, карта, жал-жая	kazyi, karta, zhal-zhaya
балық	рыба	fish
шұжық	колбаса	sausage
қуырдақ	куырдак	kuyrdak
палау	плов	plov
күріш	рис	rice
сорпа	бульон	broth
көже	суп	soup
кеспе	лапша	noodles
картоп	картофель	potato
қырыққабат	капуста	cabbage
пияз	лук	onion
сарымсақ	чеснок	garlic
сәбіз	морковь	carrot
қияр	огурец	cucumber
қызанақ	помидор	tomoto
қауын	дыня	melon
қарбыз	арбуз	water melon
жеміс	фрукты	fruit
жидек	ягоды	berry
алма	яблоко	an apple
алмұрт	груша	pear
өрік	абрикос	apricot
шие	вишня	cherry
шабдалы	персик	peach
құлпынай	клубника	strawberry
жүзім	виноград	grapes
піскен	спелый	ripe
қышқыл	кислый	sour
ащы	горький	bitter
қатты	твёрдый	solid

жұмсақ	мягкий	soft
тәттілер	сладости	tasty
қант	сахар	sugar
бал	мёд	honey
балмұздақ	мороженое	ice cream
сусын	напиток	drink
шай	чай	tea
сүт	молоко	milk
шырын	сок	juice
ұлттық тағам	национальные блюда	national dishes
айран	кефир	kefir
қымыз	кумыс	koumiss (national drink permented from mare's milk)
шұбат	шубат	shubat (national drink from female camel's milk)
бұрыш	перец	pepper
тұз	соль	salt
майлы	жирный	fatty
пайдалы	полезный	useful
зиян	вредный	harmful
арзан	дешёвый	cheap
қымбат	дорогой	expensive
қуырылған	жареный	fried
қайнатылған	кипячёный	boiled
буға піскен	приготовленный на пару	steamed
ыдыс	посуда	dishes
асүй	кухня	kitchen
дастарқан	скатерть	tablecloth
майлық	салфетка	napkin
қасық	ложка	spoon
шайқасық	чайная ложка	tea spoon

шанышқы	вилка	fork
ожау	поварёшка	serving spoon
оқтау	скалка	rolling pin
елеуіш	сито	sieve
пышақ	нож	knife
шыныаяқ	чашка	cup
табақ	блюдо	dish, plate
кесе	пиала	drinking bowl
сатылым	распродажа	sale
жеңілдік	скидка	a discount
пайыз	процент	percent
сауда	торговля	trade
ақша	деньги	money
баға	цена, оценка	price
төлеу	платить	to pay
қарыз	долг	debt
келі	килограмм	kilogram
ауруханада	в больнице	hospital
ауру	болезнь, больной	pain, patient
дәрумен	витамин	vitamin
дәрі	лекарство	medicine
денсаулық	здоровье	health
суық тию	простудиться	to catch cold
тұмау	простуда	cold
қызу көтерілу	повысилась температура	temperature has increased
жөтел	кашель	cough
ұйқы бұзылу	нарушился сон	the sleep was interrupted
жарақат	рана	wound
соқырішек	аппендицит	appendicitis
дәрігер шақыру	вызвать (врача)	to call a doctor
емдеу	лечить	to cure

дем алу	дышать	to breathe
өкпе	лёгкие	lungs
жүрек	сердце	heart
бүйрек	почки	kidneys
бауыр	печень	liver
ішек	кишечник	intestines
қарын	живот	stomach
асқазан	желудок	stomach
ота	операция	sergery
ота бөлмесі	операционная	operating room
емдеу-сауықтыру орны	профилакторий	treatment centres
артериялық қан қысымы	артериальное давление	arterial blood pressure
дәрігерге қаралу	показаться врачам	to see doctors
шаншу	колики	colic
сауығу	выздоровливать	to recover
байлау	перевязать	to tie up
жұту	глотать	to swallow
тамызу	капать	to drip
спорт кешенінде	в спорткомплексе	in sport center
жарысу	соревноваться	competition
жаттығу	тренировка	training
жеңіс	победа	winning
жүгіру	бегать	to run
күресу	бороться	struggle
ойнау	играть	to play
секіру	прыгать	to jump
сырғанау	кататься	to ride
шұғылдану	заниматься	go in for
көтеру	поднимать	to lift
сүңгу	нырять	to dive
бату	тонуть	to sink

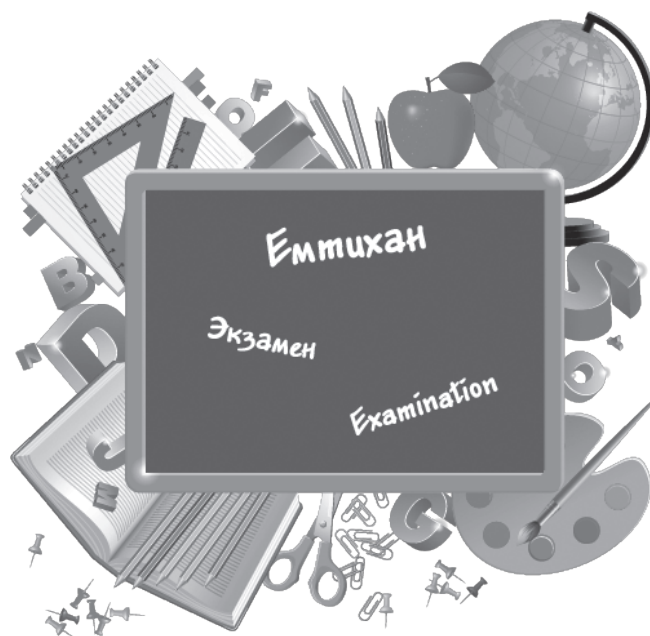
доп	мяч	ball
қайық	лодка	boat
құрама	сборная	national team
жанкүйер	болельщик	fan
айғайлау	кричать	to shout
демеуші	спонсор	

мектепте	в школе	at school
білім беру	образование	education
балабақша	детский сад	kindergarden
ойыншық	игрушка	a toy
тәрбие	воспитание	education
үйірме	кружок	circle
білім	знания	knowledge
оқу	учить, читать	learn, to read
үйрету	обучать	to learn
оқушы	ученик(-ца)	pupil
шәкірт	последователь	follower
пән	предмет	subjects
сызу	черчение	drawing
тарих	история	history

дене шынықтыру	физическая культура	physical training
сынып	класс	form
жұп	пара	couple
сабақ	занятие, урок	lesson
тыныштық	тишина	silence
дәріс	лекция	lecture
сабақ кестесі	расписание уроков	timetable
тақырып	тема	theme
тапсырма	задание	task
есеп шығару	решать задачу	to solve a problem
мәтін	текст	text
қосу	сложить	to put
алу	вычесть	to subtract
көбейту	умножить	to increase
бөлу	делить	to divide
шақырым	километр	kilometer
биіктік	высота	height
ені	ширина	width
ұзындық	длина	length
үшбұрыш	треугольник	triangle
төртбұрыш	четырёхугольник	quadrangle
шеңбер	круг	circle
шаршы	квадрат	square
сызық	линия	line
нүкте	точка	point
үтір	запятая	comma
бөлшек	часть	part
жаттығу	упражнение	exercise
қате	ошибка	mistake
әріп	буква	letter
дыбыс	звук	sound
сөз	слово	word

сөйлем	предложение	sentence
тақта	доска	blackboard
кітап	книга	book
оқулық	учебник	text-book
тарих	история	history
әдебиет	литература	literature

бет	страница	page
сөздік	словарь	dictionary
күнделік	дневник	a diary
дәптер	тетрадь	exercise book
қаламсап	ручка	a pen
қарындаш	карандаш	pencil
сызғыш	линейка	ruler
желім	клей	glue
өшіргіш	резинка	eraser
ҒЫЛЫМ	наука	science
сынақ	зачёт	offset
емтихан	экзамен	examination
жабу	закрывать	close
жазу	писать	write
жасау	делать	do

жауап беру	отвечать	answer
мақтан ету	гордиться	take pride in
ойлау	думать	think
санау	считать	consider
сөйлеу	говорить	speak
сұрау	спрашивать	ask
сызу	чертить	draw
сыйлау	уважать	respect
таңдау	выбирать	to choose
түсіну	понимать	understand
үйрену	учиться	study
әсер ету	влиять	to influence
ұсыну	предлагать	to offer
хабарландыру	объявление	announcement
арман	мечта	dream
мақсат	цель	purpose
қабілет	способность	ability
көрмеде	на выставке	at an exhibition
дарынды	талантливый	talented
өнер түрлері	виды искусства	kinds of art
танымал	популярный	popular
шығарма	произведение	piece of art
шығармашылық	творчество	work
бейнелеу өнері	живопись	painting
шебер	мастер	master
өнертапқыш	изобретатель	inventor
түрлі түсті	цветной	color
қолөнер	рукоделие	needlework
мүсін	скульптура	sculpture
кинода	в кино	at cinema
әртіс	артист	actor/actress
кейіпкер	герой, персонаж	hero

көрермен	зритель	spectator
қатар	ряд	row
театрда	в театре	in theatre
басты рөл	главная роль	main role
қайраткер	деятель	figure
өнер көрсету	выступать	to act
мазмұны	содержание	content
сезім	чувство	feeling
сыйлық иегері	обладатель премии	award
сахна	сцена	scene
шымылдық	занавес	curtain

кітапханада	в библиотеке	in library
әдебиет	литература	literature
ақын	поэт	poet
әңгіме	рассказ	story
ертегі	сказка	fairy tale
патша	царь	king

оқиға	событие	events
басылым	издание	edition
бет	страница	page
жазушы	писатель	writer
оқырман	читатель	reader
өлең жазу	писать стихи	write poetry
ойлап табушы	изобретатель	inventor
сыншы	критик	kritic
армандаушы	мечтатель	dreamer
данышпан	мудрец	wise man
ойшыл	мыслитель	thinker
негізін салушы	основоположник	founder
концерт залында	в концертном зале	in the concert hall
бағдарлама	программа	program
сазгер	композитор	composer
домбыра	домбра	dombra (kazakh stringed folk instrument)
күй	кюй	kuy
күйсандық	пианино	piano
қобыз	кобыз	kobuz (kazakh stringed folk instrument)
топ	группа	group
шығарма	произведение	composition
әуен	мелодия	melody
сауда орталығында	в торговом центре	in shopping center
киім	одежда	clothes
ұлттық киім	национальная одежда	national clothes
ою-өрнек	орнамент	ornament
шапан	шапан	shapan. Kazakh quilted dressing gown.
бөрік	шапка	borik- men's fur hat
сәукеле	головной убор невесты	saykele - women's fur hat
тақия	тюбетейка	takya-men's hat

камзол	камзол	women's waistcoat
мәсі	мягкие кожаные сапоги без каблука	traditional boots sewed from leather
тігу	шить	sew
ине	игла	needle
жіп	нитки	thread
қайшы	ножницы	scissors
аяқ киім	обувь	shoes
бас киім	головной убор	yeadgear/headdress
бау	шнурки	shoelaces
белдемше	юбка	skirt
етік	сапоги	high boots
жазғы	летний	summer
жейде	рубашка	shirt
жемпір	кофта	blouse
мақта	хлопок	cotton
тоқыма	текстиль	textiles
жібек	шёлк	silk
былғары	кожа	skin
кию	одеть, одевать	dress
көзілдірік	очки	glasses/spectacles
көйлек	платье	dress
күртеше	куртка	jacket
қалпақ	шляпа	hat
қалта	карман	pocket
қолғап	перчатки	gloves
қысқы	зимний	winter
орамал	платок	headscarf
сән	мода	fashion
сөмке	сумка	small bag
әмиян	кошелек	purse
сыртқы	верхняя	outerwear/overclothes

тон	шуба	fur coat
шалбар	брюки	trousers
шұлық	носки	socks
ішкиім	нижнее бельё	underclothes
түйме	пуговица	button
белбеу	ремень	belt
жең	рукав	sleeve
жаға	воротник	collar
мойынорағыш	шарф	scarf
қол орамал	носовой платок	handkerchief
зергерлік бұйымдар	ювелирные изделия	jewelry
сақина	кольцо	ring
сырға	серьги	earrings
алқа	колье	necklace
білезік	браслет	a bracelet
әшекей	украшения	jewelry
түстер	цвета	colors
ақ	белый	white
аппақ	белоснежный	snow-white
қап-қара	чёрный-пречёрный	very black
жасыл	зелёный	green
көгілдір	голубой	light-blue
көк	синий	blue
қара	черный	black
қоңыр	коричневый	brown
қызыл	красный	red
сары	жёлтый	yellow
сұр	серый	grey
сапа	качество	quality
алтын	золотой	golden
күміс	серебрянный	silver
ауыр	тяжёлый	heavy

жеңіл	лёгкий	easy
биік	высокий	high
төмен	низкий	low
қалың	толстый	fat
жұқа	тонкий	thin
дөңгелек	круглый	round
таза	чистый	clean
жасанды	искусственный	artificial
табиғи	натуральный	natural
теміржол вокзалында	на железнодорожном вокзале	at the railway station
шығарып салу	проводать	to see off
қарсы алу, күтіп алу	встречать	to meet
анықтама	справка	reference
қозғалыс кестесі	расписание направлений	schedule of the directions
жеке куәлігі	удостоверение личности	identification
жолаушы	пассажир	passenger
жолсерік	проводник	conductor
жүрдек	скорый	fast
орын	место	a place
босату	освободить	to release
астыңғы	нижнее	lower
үстіңгі	верхнее	upper
жүк	груз	freight
әуежайда	в аэропорту	at the airport
әуе көлігі	авиатранспорт	air transport
төлқұжат	паспорт	passport
тіркелу	регистрация	check-in
ұшақ	самолёт	plane
ұшу	вылетать	take off
бортсерік	бортпроводник	steward

XI БӨЛІМ

ӨМІРБАЯН

жұмыс

уақыт

жұмыс күні

жұмыс кестесі

түскі

үзіліс

демалыс

еңбек

еңбек демалысы

бөлім

кездесу

қабылдау

пайдалану

жиналыс

ауызша

жазбаша

АВТОБИОГРАФИЯ

работа

время

рабочий день

график работы

обеденный

перерыв

отдых

труд

трудоустройство

отдел

встреча, встречаться

приём, принимать

применять

собрание, совещание

устный

письменный

AUTOBIOGRAPHY

work

time

working day

timetable, schedule

lunch

break

rest

work

work leave

department

meeting

reception, employ

apply

meeting

oral

written

сипаттау	описание	description
баяндама	доклад	report
қысқаша	краткий	short
күнтізбе	календарь	calendar
өтініш	заявление	application
ұйым	организация	organization
мекеме	учреждение	agency
жеке меншік	частный	private
ақпарат	информация	information
тапсырыс	заказ	order
басшы	руководитель	leader
мырза	господин	mister
ханым	госпожа	madam
есеп	отчёт	report
керек, қажет	надо	need
тиіс	должен	have to, must
мүмкін	возможно	maybe
меніңше	по-моему	in my opinion
менің ойымша	по моему мнению	in my opinion
біріншіден	во-первых	first of all
сондай-ақ	а также	also
дегенмен	все-таки, несмотря на	however
ал	а	but
алайда, бірақ	но	only
себебі, өйткені	потому что	because
сондықтан, сол себепті	поэтому	therefore
әлде	или	or
айту	говорить	Speak/say
алу	брать	take
ауру	болеть	be ill
ашу	открывать	open
беру	дать	give

білу	знать	know
дайындау	готовить	cook
даму	развиваться	develop
қысқасын айтқанда	вкратце	saying in brief
жалпы айтқанда	в целом	generally speaking
әкемнің айтуынша	по словам моего отца	as my father said
бабаларымыз айтқандай	как говорили наши предки	as our ancestors said
салыстырып қарағанда	если сравнить	comparing with
бұрынғыға қарағанда	по сравнению с прошлым	comparing with the past
бақытыма қарай	к счастью	fortunately
сонымен қатар	наряду с этим	along with the
өкінішке орай	к сожалению	unfortunately
қорытындылай келе	в заключение	in conclusion
кәсіп	профессия	profession
кәсіпкер	предприниматель	businessman
маман	специалист	specialist
мамандық	специальность	specialty
ғалым	учёный	scientist
заңгер	юрист	lawyer
дәрігер	врач	doctor
мейіргер	медбрат, медсестра	nurse
сәулетші	архитектор	architect
суретші	художник	artist
есепші	бухгалтер	accountant
аспаз	повар	cook
даярлау	готовить	to cook
даяшы	официант	waiter
ғарышкер	космонавт	astronaut
хат	письмо	letter
хатшы	секретарь	secretary

аудару	переводить	translate
аудармашы	переводчик	translator
оқыту	обучать	to study
оқытушы	преподаватель	teacher
мұғалім	учитель	teacher
мұнайшы	нефтяник	oilman
сатушы	продавец	shop assistant
әнші	певец	singer
тілші	журналист	journalist
ақын	поэт	poet
жұмысшы	рабочий	workman
жүргізуші	водитель	driver
өмірбаян	автобиография	autobiography
түйіндеме	резюме	summary
өтіл	стаж	work experience
көп тіл білуші	полиглот	polyglot
талдамашы	аналитик	analyst
сарапшы	эксперт	expert
парасатты	интеллектуально развитый	intellectually developed
құзырет	компетенция	competence
дүниетаным	мировоззрение	world view
дүниежүзі	мир, вселенная	world, universe
ми	мозг	brain
ес, жады	память	memory
түсінік	понимание	understanding
ақыл	ум	mind
ой-өріс	кругозор	horizon
ой тұжырымы	умозаключение	inference
сана-сезім	разум	mind
таным	познание	cognition
өзін-өзі бағалау	самооценка	self-evaluation

тіршілік	существование	existence
нәтиже	результат	result
себеп	причина	reason
күмән	сомнение	doubt
салыстыру	сравнение	comparison
еске түсіру	воспоминание	memories
әсер	впечатление	impression
пікір	мнение	opinion
көзқарас	взгляды	views
болжал	прогноз	forecast
шешу, жауабын табу	отгадка	guessing
ұғым	понятие	concept
жоба	проект	project
тәртіп	порядок, распорядок	routine, order, ceremonial
дәлел	аргумент	argument
сенім	вера	faith
нұсқа	версия, вариант	version
қарсылық	возражение	objection
ойдан шығарылған	вымысел	fiction
жалған	ложный	false
қалжың	шутка	joke
қызығушылық	интерес	interest
шындық	истина	true
тұжырымдама	концепция	concept
басым бағыт	приоритетное направление	priority direction
негіз	основа	the basis
негіздеме	обоснование	justification
кездейсоқ	случайный	random error
амал, тәсіл	способ	way
алғышарт	предпосылка	premise
анықтау, нақтылау	уточнение	refinement

талдау	анализ, анализировать	the analysis to analyze
сараптау	проводить экспертизу	to carry out expertize
зертхана	лаборатория	laboratory
сенім білдіру	доверие	confidence
жұмбақ	загадка	enigma/puzzle
ақиқат	истина	true
бағалау	оценка	assessment of
абырой, бедел	авторитет	authority
ақау, кемістік	дефект	defect
қиындық	трудность	difficulty
абыр – сабыр	суматоха	turmoil
жетіспеушілік	недостаток	deficiency

XII БӨЛІМ

ІС ҚАҒАЗДАРЫ

жұмысқа тұру

жоғары білім

ДОКУМЕНТАЦИЯ

приступать к работе

высшее образование

DOCUMENTATION

to get to work

the higher education

отбасы жағдайы	семейное положение	marital status
қызмет істеу	работать	to work
қосымша	дополнительный	additional
тәжірибе	опыт	experience
кезінде	во время	during
алғыс хат	благодарственное письмо	letter of thanks
қолтаңба, жеке қолы	подпись	signature
әскери міндет	военная обязанность	military affiliation
еркін форма	свободная форма	free-form
ресми құжат	официальный документ	official document
жеке іс парағы	личный листок	personal leaf
талап ету	требовать	to demand
еңбек кітапшасы	трудовая книжка	work pocketbook
біліктілік	квалификация	qualification
ғылыми дәреже	учёная степень	academic degree
ғылыми еңбек	научный труд	research work
лауазымдық нұсқаулық	должностные инструкции	duty regulations
қабылдану	быть принятым	to be accepted
босатылу	быть уволенным	to be dismissed
кезекті еңбек демалысы	очередной трудовой отпуск	another labor holiday
берілген күні	дата выдачи	date of issue
жарияланған күн	дата публикации	publication date
келісімшарт	договор	contract
сынақ мерзімі	испытательный срок	probation
орындалу мерзімі	срок исполнения	period of execution
сақталу мерзімі	срок хранения	storage period
құжат айналымы	документооборот	document flow
айлық, жалақы	заработная плата	salary
сыйақы	премия	award
үстемеақы	надбавка	extra charge

өз еркімен	по собственному желанию	at own will
кезектен тыс демалыс	внеочередной отпуск	extraordinary holiday
мәселені шешу	решить проблему	to solve a problem
іссапар	командировка	business trip
бала күтімі	уход за ребенком	care of the child
себеп	причина	reason
басқарма	правление	board
орынбасар	заместитель	deputy
өкілетті орган	уполномоченный орган	authorized body
марапаттау	награждать	to award
сөгіс	выговор	reprimand
ескерту	замечание	remark
сынақ мерзімі	испытательный срок	trial period
еңбек тәртібі	трудовая дисциплина	labor discipline
жеке еңбек шарты	трудовой договор	employment contract
бұйрық шығару	издать приказ	to issue the order
қамтамасыз ету	обеспечить	to provide
жүктелу	возложить	to assign
төлену	провести оплату	to do payment
бекіту	утвердить	to approve
жою	анулировать	to cancel
қалу	оставаться	to remain
ұстап қалу	удержать	to hold
дана	экземпляр	copy
жоспар	план	plan
жауапты	ответственный	responsible
тізім	список	list
несие алу	брать кредит	to take the credit
айырбастау	обменять	to exchange
құжатты куәландыру	заверять документ	to certify the document

адамдардың мазасын алу	мешать окружающим	to disturb people around
рәсімдеу	оформлять	to make out/ draw up
жағымды	положительный	positive
жарнама	реклама	advertizing
қайтадан	снова, заново, опять	again, anew
нақты	конкретный	concrete
дәл	точный	exact
одан басқа	кроме того	Besides/apart from
өз бетімен	самостоятельно	independently
озық	передовой	main
ортақ	единый	uniform
ереже	положение, правило	provision, rule
айыппұл	штраф	fine
заңды тұлға	юридическое лицо	legal entity
жеке тұлға	физическое лицо	Individual/person
құпия	секрет, тайна	secret
бөтен адам	постороний человек	stranger
арнайы	специальный	special
айналым	оборот	circulation of money
пайда	прибыль	profit
шығын	расходы	expenses
бюджеттен тыс	внебюджетный	extrabudgetary expenditures

МАҚАЛ-МӘТЕЛДЕР

ПОСЛОВИЦЫ

PROVERBS

Адам және оның қасиеті	Человек и его природа	Human being and human nature
Адам бір-біріне қонақ.	В жизни человек человеку – гость.	In life, a man is a guest.
Өз үйім – өлең төсегім.	Мой дом – моя крепость.	An Englishman's home is his castle.
Жаны сұлудың тәні сұлу.	Душой красивый и телом красив.	A good face is a letter of recommendation.
Жаман жолдастан жақсы дұшпан артық.	Чем плохой друг, лучше достойный враг.	What a bad friend is better than a worthy enemy.
Уәде жанның азығы.	Уговор дороже денег.	A bargain is a bargain.
Аш бала тоқ баламен ойнамайды, тоқ бала аш боламын деп ойламайды.	Брюхо глухо: словом не уймешь (что ни говори, а корми); голодное брюхо глухо (без уха).	The belly has no ears: hungry bellies have no ears.
Қорқақ күнде өледі.	Трус умирает много раз.	Coward dies many times.
Әр елдің салты басқа, иттері қара қасқа.	Сколько стран, столько обычаев. Что город, то норы.	Many countries so many customs.
Ақылы жоқтың ақшасы тұрмайды.	У глупого деньги долго не держатся.	A fool and his money are soon parted.
Ауру қалса да әдет қалмайды.	Одна привычка вытесняет другую.	Habit cures habit.
Жақсы сөз жарым ырыс.	Люди охотно верят тому, чего сами желают.	The wish is father to the thought.
Еңбек пен кәсіп. Ғылым және өнер.	Труд. Профессия. Наука. Искусство.	work, labour, profession.
Өмір – үлкен мектеп.	Жизнь – самая большая школа.	Life is the biggest school.

Жеті жұрттың тілін біл,
жеті түрлі ғылым біл.

Стремись изучить язык
семи народов и семь
разных наук.

Strive to learn the
language of the seven
peoples and seven
different sciences.

Еңбегіне қарай, өнбегі;
Өмір үйретеді, еңбек
ширатады.

Работая, мы учимся.

In doing we learn.

Әр нәрсенің басталатын
жері бар.

Все имеет начало,
зачинается, починается,
от начала начинается.

Everything must have a
beginning

Қойшы көп болса, қой
арам өлер.

У семи нянек дитя без
глазу.

Too many cooks spoil the
broth.

Білімді мыңды жығады,
Білікті бірді жығады.

Хорошая наковальня не
боится молота.

A good anvil does not fear
the hammer

Өткен іске өкінбе

Что с возу упало, то
пропало.

It's no use crying over
spoil milk.

Өмір. Өлім. Тағдыр.

Жизнь. Смерть. Судьба.

Life. Death. Fate.

Ештен кеш жақсы.

Лучше поздно, чем
никогда.

Better late than never.

Жаман хабар жерде
жатпайды.

Худые вести не лежат на
месте. Плохая молва на
крыльях летит.

Bad news travels fast.
Ill news flies fast.

Күнде той бола бермес.

Не все коту масленица.

Christmas comes but once
a year.

Жоққа жүйрік жетпейді.

Противоположности
притягиваются.

Extremes meet.

Сақтықта қорлық жоқ.

Предупреждение тоже
бережение.

Forewarned, forearmed.

Заман өзгерсе, заң да
өзгереді.

Новая метла по новому
метет.

New lords, new laws.

Бес саусақ бірдей емес.

Что положено царю, не
положено дьячку.

One man may steal a horse
while another may not
look over a hedge.

Байлық мұрат емес.
Жоқтық ұят емес.

Бедность не порок.

Poverty is no crime.

Болар іс болды, бояуы
сінді.

Что было, то было.

What's gone is gone.

Қиыншылық. Үміт. Ақыл - кеңес. Тәлім -тәрбие.	Трудность. Надежда. Совет.	Difficulties. Hope. Advice.
Ертеңгі астан ауыз ти, түскі асты тастама, кешкі асқа қарама.	Надо поестъ немного утром и можно не есть целый день.	A bit in the morning is better than nothing all day.
Көрпеңе қарай көсіл.	По одёжке протягивай ножки; по одеялу ноги протягивай.	Cut the coat according to the cloth.
Күлме досқа, келер басқа.	Не смейся, горох, - не лучше бобов.	Jeerers must be content to taste of their own broth.
Үйлену оңай, Үй болу қиын.	Замуж выйти не напасть, как бы замужем не пропасть.	It is not every couple that is a pair. Marry in haste and repent at leisure.
Денсаулық, бақыт, бақытсыздық.	Здоровье, счастье, несчастье	Health, happiness, unhappiness.
Денсаулық – зор байлық.	Здоровье всего дороже.	Good health is above wealth; health is better than wealth.
Жаңбырдың соңы күншуақ, Қайғының соңы қуаныш.	Все пройдет.	Everything passes. Every cloud has a silver lining.
Сабыр түбі сары алтын.	Терпенье лучшее спасенье.	Patience is a plaster for all sores.
Ерте тұрған озады елден.	Кто рано ложится и рано встает, здоровье, богатство и ум наживает.	Early bird catches the worm.
Тіл. Тіл өнері.	Язык. Речь.	Language and speech.
Аз айтып, көп тоқы.	Меньше говори, больше слушай; больше дела, меньше слов.	Keep your mouth shut and your ears open.
Көп сөз көмір, Аз сөз алтын.	Слово- серебро, молчание – золото; сказано- серебро, не сказано-золото.	Speech is silver but silence is gold; no wisdom like silence.

Уақыт. Табиғат
құбылыстары. Мән
мазмұн.

Время. Естественные
явления. Сущность.

Time. Natural phenomena.
Essence.

Жел тұрмаса, шөптің
басы қимылдамайды.

Нет дыма без огня.

There is no fire without
smoke.

Уақыт ұлы емші.

Время лучший целитель.

Time cures all things; time
is the best healer.

Туған жер

motherland

Туған жердің жуасы да
тәтті.

Дома и стены лечат.

At home the air is
medicine.

Халық – дана.

Народ мудр.

The people are wise.

Ер дәулеті – еңбек.

Богатство джигита –
труд.

The wealth of the jigit is
labor.

Жері байдың – елі бай.

Где земля богата, там и
народ богат.

Where the land is rich,
there people are rich.

ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР

1. Орысша-қазақша сөздік, Н.Т. Сауранбаев редакциясымен. – Алматы, 1954.
2. Морковкин В.В. Идеографические словари. – М: МГУ, 1970.
3. Бекбаев Қ. Үлкен қазақша-орысша/Орысша-қазақша сөздік. – Алматы, 1999.
4. Жанпейісова Ұ.А., Мауленова Х.К. Қазақша-орысша тақырыптық сөздік. – Алматы, 1997.
5. Андрюшина Н.П., Афанасьева И.Н., Битехтина Г.А., Клобукова Л.П. Лексический минимум II сертификационного уровня компонент системы тестирования по РКИ, Доклады и сообщения. ЦМО МГУ им. М.В. Ломоносова. – 2005.
6. Сүлейменова Э.Д., Алдашева А.М., Аканова Д.Х., Алдаш Ж.Б. Ресми-іскери тіл: қазақша-орысша тіркесімдер сөздігі. – Алматы, 2005.
7. Күзекова З.С., Тұяқбаев Т. Қазақша-орысша, орысша-қазақша дипломатиялық сөздік. – Астана: Елорда, 1998.
8. Русско-английский дипломатический словарь, под. ред. Журавченко. – М., 2001.
9. Аяпова Ж.М., Арынов Е.М. Іскер адамның орысша-қазақша экономикалық түсіндірме сөздігі. – Алматы, 1993.
10. Булыко А.Н. Современный словарь иностранных слов. – М., 2005.
11. Баймахан Т.М. Английские пословицы и поговорки и их эквиваленты в русском и английском языках. – Туркестан, 2006.
12. Қазақ тілін қарапайым деңгейде меңгерудің деңгейлік тақырыптық лексикалық минимумы/Құрастырушылар: З.С. Күзекова, Т.Т. Аяпова, Ф.Ш. Оразбаева, М.Қ. Мамаева, - Астана: Ұлттық тестілеу орталығы, 2011. – 30 бет.
13. «Қазақ тілі. Оқулық. Қарапайым деңгей / Г.Қ. Досмамбетова, А.К. Балабеков, А.Т. Бозбаева-Хунг, Б.С. Салыхова. Екінші басылым. – Астана: Ұлттық тестілеу орталығы, 2016. – 268 бет.

Редакциялағандар:

М. Садвакасова

Н. Тоғызбай

Корректор:

М. Садвакасова

Көркемдеуші дизайнер:

С. Тлемисов

Басуға 27.10.2017 ж. қол қойылды.
Пішімі 60x90_{1/8} .Офсеттік басылым. Шартты б.т. 9
Таралымы 2000 дана. Тапсырыс №33

«Palitra Press» ЖШС-нде басылды.
050000, Алматы қаласы, Л.Хамиди көшесі,4а